

1. Rappolti / Frid. / Diss. de Filia-
tione Renatorum, ex 1 Koh. III. v. 2.
Lipsie, 1676.
2. Reine / Henr. / Gottlieb / Diss. qua
Achariam Iudae Rezen, Alate
non majorem parente suo Joram
fistit. Jenæ, 1714.
3. Reuter / Chr. / Diss. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ
ΝΟΜΟΥ in Christo et Christianis.
Serrveste, 1716.
4. Richters / Dav. / Diss. considerans
pyriognomiam Sacerdotis, ex Lev.
XXI. v. 16. Jenæ, 1715.

INTEGRITAS ³²
PRIMI HOMINIS ³³

ex Gen. I. 26. 27.

significantius declarata,

⁊

ALTDORFI d. XVI. Febr. MDCCCI.

disputata,

PRÆSIDE

CHRISTOPHORO
SONNTAGIO,

SS. Theol. D. P. P. & h. t. Vniversitatis
RECTORE,

⁊

RESPONDENTE

GEORGIO HIERONYMO REINSPER-
GERO,

Happurgo - Norico.

Recudit JODOC. GUILIEL. KOHLESIIUS, Univerfit. Typogr. 1715. ^{a 32}

J. N. J.

INTEGRITAS PRIMI HOMINIS

ex *Genes. cap. I. v. 26. 27.*

significantius declarata.

ויאמר מלהים נעשה אדם בצלמו כדמותנו וירדנו כדגת
הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ ובכל הרמש
הרמש על הארץ ויברא אלהים את האדם בצלמו
בצלם אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם :

*Et dixit Deus : Faciamus hominem ad imaginem & simi-
litudinem nostram ; & dominantur piscibus maris &
volatilibus cœli, & bestiis, uni-versaq; terræ, omniq;
reptili, quod movetur in terra. Et creavit Deus
hominem ad imaginem suam, ad imaginem Dei creavit
illum, masculum & fœminam creavit illos.*

IN DELINEANDA PRIMI HOMINIS INTEGRITATE MEMO-
ET IMAGINE DIVINA MOSES, DAVID ET SALO- RIALE I.)
MON; PRÆCÆTERIS AVTEM N. T. AMANVEN- HARMO-
SIBVS JACOBVS ET PAVLVS ABVNDE SVNT NICO-
PERSPICVI. HIC IMPRIMIS, APPELLANS EAM EXEGETI-
NOTITIAM DEI, JVSSTITIAM ET VERITATEM. CVM.

§. I.

Osen jamdum inspeximus, Oceanum Propheta-
rum a nonnullis vocitatum. Delectatur is ge-
mino præfixo, tam **3**, quam **3**, & quidem per-
mutatim, uti cap. V. 1. & 3. apparet. Uti enim **3**

A 2

h. I.

h. l. ad vocem דמות; ita רֹב ad eandem ibidem additur, promiscua isthac usurpatione utriusque æquipollentiam insinuante, perinde, ac Apostolus רֹב ad צלם h. l. appositum Coloss. III, 10. per צִי reddidit: צִי εἰκόνα. Delectatur insuper gemina tam צלם imaginis, quam דמות similitudinis, voce; non certe per illam substantiæ, per hanc vero qualitatum conformitatem indicaturus, quandoquidem (α) Moyses, si hoc sibi voluisset, non tantum posuisset in executione Genes. I. v. 27. ubi solius imaginis meminit, quantum posuisset in deliberatione Gen. I, 26. ubi εἰς imaginis & similitudinis voce utitur. At hoc absconum. (β) si hoc sibi voluisset, tum neque cap. IX. v. 6. ubi solum רֹב צלם reperitur, ullam qualitativæ conformitatis mentionem fecisset. At hoc absconum; si præsertim ad illam attendas, quam jamjam animadvertimus, promiscuam vocabuli דמות præfixionem. Præfixitur nempe h. l. ipsi כ; at cap. V, 1. præfixitur ipsi כ, unde tam ἰσοδυναμία præfixorum כ & כ, quam ipsorum quoque nominum (לצם & דמות) jam præfixum כ, jam præfixum כ alternatim habentium (Vid. Cap. V. v. 3. ubi est כצלמנו) luculentè patefcit.

§. 2. γ) Si hoc sibi voluisset, tum vero permutata isthac præfixio, ac permutata ipsorum nominum ratio & usurpatione in N. T. haud recurreret; verum εἰκὼν substantialem cum Deo conformitatem semper significaret. At neque hoc dici poterit; nisi putaveris, nos, terreni Adami dum gestamus εἰκόνα 1. Cor. 15. v. 49. ipsammet ejusdem substantiam gestare; aut aliquando, dum gestabimus εἰκόνα cœlestis Adami, ipsammet Christi substantiam gestaturos esse. Præterea quando Jacobus III, v. 9. sicitur homo etiam lapsus καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ secundum similitudinem Dei conditus, nihil aliud innuitur, quam illud, quod Coloss. III, v. 10. ubi idem κατ' εἰκόνα, secundum imaginem ejusdem creatus perhibetur. Synonymiam innuit præpositio צִי, utrobique addita; cui æquipollet præpositio

INTEGRITAS PRIMI HOMINIS.

positio ἐν Ephes. IV. v. 24. ἐν δικαιοσύνη καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας. Ut adeo duæ phrasæ, renovari καὶ εἰκόνα καὶ τὸ κλίσαντ, *renovari secundum imaginem ejus, qui creavit; & renovari seu induere novum hominem*, eundemque καὶ Θεὸν conditum ἐν δικαιοσύνη καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας *in justitia & sanctitate veritatis*, omnino coincidunt. Paucis multa: Quam certum est, illam τὴν εἰκόνα, seu imaginem, ad quam renovamur, esse nihil aliud, quam δικαιοσύνην καὶ ὁσιότητα τῆς ἀληθείας, seu *justitiam & sanctitatem veritatis*, ad quam renovamur neque enim vetus & novus homo ratione substantiæ; sed qualitatium diversarum statusque duplicis, distinguuntur. B. Himmelius in γνώθι σεαυτὸν cap. 8. & B. Königius Theol. Acroam. p. 20. contra vero salva hominis essentia imago DEI tam amitti ab Adamo potuit, quam reparari nunc potest) tam certum quoque est, vocabula illa indifferenter ac promiscue usurpari, neque per εἰκόνα substantiam designari. Quod namque una eademque manente substantia indui potest, & exui, id substantiam ipsam non denotat, ceu loquitur B. Dorscheus Auctar. Pentadec. p. 630.

§. 3. Quæ ipsa Synonymia, utut non qua modum significandi & absolute, tamen qua rem & secundum quid talis, facit, ut Rom. I. v. 23. conjunctim ea legantur nomina. Dicuntur nimirum gentes mutasse gloriam incorruptibilis Dei ἐν ὁμοιωματι εἰκόντ (præpositione ἐν haud secus, ac Hebræorum præfixo כ) ceu sæpius, ita & hic non subjectum, sive materiam in qua; sed terminum ad quem denotante) *in similitudinem imaginis corruptibilis hominis &c.* Imo & Siracides, nostro immoratus articulo, cap. XVII. v. 3. asserit, Deum creasse hominem καὶ εἰκόνα αὐτοῦ. Liber autem Sapientiæ, cap. 2. v. 23. ambo vocabula ita combinat, ut doceat, Deum ad *imaginem similitudinis* fecisse hominem. Additur proinde per novum & Hebræis maxime familiare schema ἐπιδαδουὶν vocabulum *similitudinis* vocabulo *imaginis*, non eum ob finem, ut aliquid diversum ab imagine notet, sed ut vocabulum ima-

ginis potius declaret, imo & discrepantiam inter imaginem Dei substantialem, qualis est solus Filius Dei Coloss. I. 15. & accidentalem, qualis est Eph. IV. v. 24. in homine, insinuet.

§. 4. Mosen igitur ex Paulo si declaramus (declarare autem maxime debemus) per *imaginem Dei εἰδικωτέως* ac principaliter acceptam, nihil intelligimus aliud, quam *veritatem, notitiam, justitiam sanctitatemq.*; ut adeo sensus propositionis Mosaicæ: *Deus creavit hominem ad imaginem suam*; emergat hujusmodi: *Deus creavit hominem ad sanctitatem suæ sanctitati quam simillimam; creavit hominem ad justitiam suæ justitiæ quam simillimam; ad notitiam suæ notitiæ quam simillimam; ad veritatem suæ veritati quam simillimam.* Hac explicatione stante, tam prototypon, quam ectypon imaginis divinæ indicatur. Ectypon nempe accidentalis perfectio, accidentalis justitia &c. homini concreta; prototypon autem essentialis justitia, sanctitas & notitia Dei est. Quando autem I. Cor. XI. 7. dicitur: *Homo est imago Dei*, tum propositio hæc ab altera illa: *Homo creatus est ad imaginem Dei*, ita Differt, ut *imago Dei* in hac posteriore sumatur proprie, in illa vero improprie sive metonymice. Abstractum quippe ponitur pro concreto, & imago Dei accipitur pro eo, qui imaginem Dei gestat, sive pro eo, qui ad imaginem Dei est conditus. Nihilofsecius id, quod additur: *Vir est δόξα Θεῶν, gloria Dei*, sic exprimi debet, ut intelligatur ille, qui ad gloriam Dei creatus est, sive, ut Erasmus Schmidius exponit, *is, ex cujus creatione gloria Dei elucet.*

§. 5. Etsi vero Paulus imaginem Dei, εἰδικωτέως ac principaliter acceptam, ita tradidit ac interpretatus est; non exclusit tamen ea, quæ juxta descriptionem Mosaicam in Dicto præsentī nostro classico ad imaginem Dei ὁλικῶς sumptam attinent. Ita nempe imago Dei comprehendit etiam illa, quæ secundario ac minus principaliter eam constituere; cujusmodi sunt immortalitas (non prius ablata, quam Adamus peccasset,

castet, & si non peccasset, minime auferenda) nec non dominium in creaturas sublunares, de quo nostrate dictum nos erudit: *Dominentur piscibus maris, & volatilibus cæli, & bestiis, univ(er)saq; terra, omniq; reptili, quod movetur in terrâ.* Unde patet, quod imago Dei sensu Mosaico accepta sit ὀλικῶς; sensu autem Paulino accepta sit μερικῶς talis; quodque adeo sensus Mosaicus haud excludat, sed vel maxime includat sensum Paulinum.

§. 6. David linguam, ut calamum, Scribæ veloci, divino quippe Spiritui attemperans, utitur nomine **הַמִּוֶּנֶן** *similitudo*, versu Psal. XVII. ultimo, ubi sic canit: *Ego vero in justitia intuebor faciem tuam: satiabor in evigilando imagine Tua.* In quæ verba B. D. Bugenhagenius mirum quam apposite commentatur: *Similitudo Dei est homo Gen. 1; sed in peccato Adami perditæ est: qua surgit hic quidem reddita per justitiam fidei, & crescit, dum pergitur ex fide in fidem; sed perficietur cum Christo in resurrectione novissima.* Hoc quippe sensu plus in Christo recipimus, quam in Adamo perdidimus. Proinde Belgæ apud Geierum *h. l.* allegant dicta 1. Joh. III. v. 2. *Similes ei erimus, quoniam videbimus eum, sicuti est.* Et 1. Cor. 15. v. 49. *Quemadmodum gestamus imaginem Adami terrestri & pulveris; sic gestamus etiam imaginem cælestis.* Hinc Megalander Lutherus in Cantione sua cygnea, *h. e. Comment. in Genes. fol. m. 24. 6. fol. 27. 6.* usus hoc medio termino, quod homo ad imaginem & similitudinem Dei creatus sit, probat, eum non in corporali perstiturum fuisse vita, si vel maxime in statu integritatis permanisset; sed ad aliam, eandemque meliorem & Angelicam postmodo fuisse transferendum, ex Paradiso quippe terrestri, in quo sine molestia agrum coluisset, edisset, bibisset, ad Paradisum cælestem, ubi neque cibo, neque potu corporeo amplius indigent, nec agriculturæ vacant beati. In illo gratiosæ, in hoc gloriosæ immortalitatis charismate fulsisset ὁ τὸ θεῶν ὄψ, ut communem ac bene veterem huc accommodem loci notis-

notissimi Lucae III. v. ult. translationem. In illo habuisset *ψυχὴν ζῶσαν*, animam viventem, i. e. vixisset naturali modo, edisset, bibisset, dormiisset: In hoc autem nactus postea foret πνεῦμα ζωοποιῶν, spiritum vivificum 1. Cor. XV. v. 45. 46. Ubi quidem inter se conferuntur Christus & Adamus corruptus, sive ratione corruptionis spectatus; ita tamen, ut ex antecedente integritatis statu aliquid repetatur, & hæc quasi inter utrumque præsupponatur comparatio, quod, velut Adamus primus conditus sit ex terra; sic Adamus secundus sit Dominus de cælo (2) veluti primus ad vitam naturalem; ita secundus ad vitam spiritualem sit conditus. Vide *Disp. meam de Pseudadamo Socinianorum. p. 34.*

§. 7. Salomo itidem sanctissimo afflatus Spiritu consona Parenti mirum quam emphatice & significanter edisserit *Kob. VII. v. 30.* ac Deum fecisse hominem *ישׁוֹרֵט* Rectum commemorat: Rectitudo nimirum illa non tantum intelligitur corporis ratione, de qua vel Ethnici testimonium innotuit:

*Pronaq̄, cum spectent animalia cætera terram,
Os homini sublime dedit, cælumque tueri
Fussit & erectos ad sidera tollere vultus.*

Rectum insuper & æquale temperamentum qualitatum τῶν πρῶτων τοῦ σώματος corpori aderat (ita, ut nec famem, nec sitim, nec æstum, nec frigus, nec defatigationem in labore, nec vulnerationem, nec morbos, nec mortem aliosve dolores, aliasve passiones corruptivas ac molestias persentiscere cogeretur) sed & imprimis animi cordisque respectu venit capienda; prout maxime rectam voluntatis ad bonum inclinationem, rectam boni prosecutionem, rectam mali fugam & abominationem denotat. Οὐ φθότις hæc, quoad homo vixit integer, appetitus exitit ornamentum, & cum nulla τῇ σκολιότητι fuit conjuncta. Sicut enim post lapsum renatus, qua talis, non potest peccare, Joh. III. v. 9. unde audit *ישׁוֹרֵט לֵב* *Psalm. XXXI. v. ult. XCVII. v. 11.*

&c

& ישר דרך Proverb. XXIX. v. 27; Ita multo magis ante lapsum homo integer, qua talis, sanctus & ab יוון sive curvitate peccaminosa immunis intemeratusque perstitit. Omnia hic recta; recta in mente sapientia, recta cum primis in voluntate iustitia, recta in appetitu sensitivo sanctitas, recta in conscientia pax, rectus erga Deum amor, rectum in Deo gaudium, recta erga Deum fiducia, recta qua vitam immortalitas, recta qua corpus incorruptibilitas, rectum mundi dominium, recta boni praesentis fruitio, & recta futuri spes sive expectatio. O Adam ubi es?

§. 8. A veteri ad novum Testamentum, a Salomone ad Paulum transeuntes audimus vocabulum εἰκὼν, quod iamjam audivimus, Coloss. III. v. 10. ubi Colossenses dicuntur induisse seu mavis, induere debere novum hominem, qui renovatur in agnitionem, secundum IMAGINEM ejus, qui condidit ipsum. Idem Apostolus gentium Christum appellat εἰκόνα ἡ ὁμοειδέστατος 2. Cor. IV. v. 4. Coloss. I. v. 15. ubi tamen vox imaginis in convenienti essentiali radicatur, non accidentali, quam inuimus §. 4. Est enim Filius ἀπεικόνισμα (non ἀπεικόνιστος) τῆς θεότητος καὶ χαρακτῆρος τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, voce hypostasos materialiter accepta, & primam personam notante, quae est Pater, ita, ut Filius dicatur imago personae Patris, non eo, quod personam Patris sibi communicatam habeat; sed quod eandem numero essentiam habeat, quam Pater, B. Gerhard. Exeg. Loc. III. §. 55. Ita Christus vocatur homo, cujus spiritus in naribus est, Es. II. vers. ult. Nimirum sicut Deus, cum hominem integrum crearet, ipsi inspiravit חַיַּת נְשָׁמָה sive spiraculum vitae. Ita Christus, monente Hieronymo Comment. in hunc locum, secundum carnem homo est, & habet animam, & ita spirat, & naribus halitum trahit, ut nos homines spiramus & vivimus: secundum divinam Majestatem excelsus est. Proinde spiritum in naribus habet, seu vehementer excandescit, & indignantur adversus hostes suos, Psal. II. 13. Vid. B. Forst. Comm. in Esaiam

p. m. 75. & confer *Ariemontani glossam apud Cornel. a Lapide ad h. l. p. 70.* ubi hac eadem phrasi ad veterem Adamum respici arbitrat. Unde, teste eodem Paulo, homines electi dicuntur *σύμμορφοι τῆς εἰκόνης* Filii Dei, Rom. VIII. v. 29. & nos, qui hic gestavimus *εἰκόνα* & *χρῖν*, in vita aeterna gestabimus *τὴν εἰκόνα* & *ἐκβεβηκίς* I. Cor. XV. 49.

§. 9. Idem ipse Apostolus Tarsensis Ephesios suos cap. IV. v. 22. 24. *deponere vult veterem & induere novum hominem, qui secundum Deum conditus est ad justitiam & sanctimoniam veritatis.* Deposito veteris hominis præter mortificationem vitii originalis includit insuper omissionem peccati actualis Adamitici. Licet enim non omnes homines *peccaverint ὅτι τῷ ὁμοιώματι τῆς ὀψυχῆς Ἀδάμ*, Rom. V. 14. (ut infantes, qui in Adamo quasi inclusi peccarunt quidem, sed non eodem modo cum Adamo, utpote qui sciens & volens actualiter; hi vero ob labem originalem & ex Adamo hæreditariam nescientes peccarunt) Tamen & Israelitæ dicuntur *sicut Adam* transgressi pactum divinum, & in Deum prævaricati Hof. VI. v. 7. aut certe ad instar hominis vilis, abjecti atque temnendi; quam explicationem anteriori præfert *Hilpertus Disquis. de Præadam. pag. 68.* Quamobrem *ὁμοίωμα* Θεῶν nobis ab initio concreatum, quod in Adamo perdidimus, in nobis per quotidianam pœnitentiam innovandum & instaurandum est. Perdidimus, inquam, illud in Adamo, dum in peccatis nati; recipimus autem in Christo idem illud, dum ex aqua & Spiritu renati sumus, dumq; *ὁμοίωμα* & *θανάτου* & *τῆς ἀναστάσεως* *σύμμορφοι* *γενόμεναι*, *similitudine mortis & resurrectionis cum eo coaluimus*, Rom. VI. 5.

§. 10. Restat Jacobæa *ὁμοίωσις* Θεῶν, seu *similitudo Dei*, ep. cap. III, 9. *אב' ה' γεγόνους* secundum quam facti homines dicuntur, nempe *בדמות אלהים* Gen. V. v. 1. quæ similitudo est imago Dei seu convenientia cum Deo accidentalis, in sola qualitate qua hominem radicata. *König. Theol. Acroam. p. 68.* Sic Adam commemoratur filios generasse *בדמותו כצלמו* ob convenientiam

venientiam itidem accidentalem, ita nempe, ut genitus imago parentis, ratione inclinationis connatæ ejusdemque peccaminosæ, vocetur. Sed enim vel homo lapsus etiamnum dicitur ad *ὁμοίωσιν Θεῷ γεγώς*, non qua lapsus tamen absolute; verum secundum quid, & primævæ creationis respectu, perinde, ac dicere liceat, viatorem eum, qui ab homicida interfectus est, ad longiorem vitam a Deo conditum; aut filium, qui jamdum degeneravit, summis a Parente honoribus destinatum fuisse. Idcirco tamen haud adscripseris vel illi vitam, vel huic honores. Vid. *Auctarium Venen. Matæol. Arminiana impugnantium pag. 26.*

ORTHODOXAM DE IMAGINE DEI SENTENTIAM NON TANTVM ISAACVS PEYRERIVS PER *ἔυρημα* PARADOXVM DE PRÆADAMITIS, VERVM ETIAM PRÆTER ALIOS BENE MVLTOS WEIGELIANI, BOHMISTÆ, OSIANDRISTÆ, FLACIANI AC PONTIFICII OBNUBILATVM ATQVE OBFVSCATVM IVERE.

MEMORIALI II.)
DIS HAR-
MONICO-
POLEMI-
CVM.

§. I.

Novit Satanas, multum momenti situm esse in dextra hujus articuli, ad naturæ institutionem attinentis, expositione; absque qua si foret, neque sequentes, de naturæ destitutione ac restitutione qui agunt, formæ sanorum verborum convenienter doceri possent. Quocirca semina errorum, adversus insequentia dogmata admittendorum, hic spargere allaboravit, multorumque animos eo pellexit, ut ad vitium primæ concoctionis, neque in secunda, neque tertia corrigendum, sese abduci paterentur. Ita ergo præsentem articulum non inconcussum reliquit *Isaacus Peyrerius*, qui tandem Præadamitam suum *ἔτινα*, quem in medium adduxerat, ipsemet explosisse & retractasse perhibetur. In hoc asserit præter alia commenta,

cognitionem, sanctitatem & immortalitatem nusquam comparari potuisse virtute primæ creationis (Confer *Hilpert. l. c. p. 2.*) provocans ad Maimonidem, qui ex majorum suorum auctoritate meminerit *Præceptoris ipsius Adami, nomine Somboscer, p. II.* At enim vero quis non videt, hæc e diametro adversari Dicto nostro Classico, ubi *Deus creasse hominem ad imaginem suam* exerte scribitur? Proinde cognitio, sanctitas & immortalitas non aliunde, quam e virtute primæ creationis, quæ in primo extitit homine, venit deducenda. Fabulam de Præceptore Adami, eamque Judaicam, amassis harum futilitatum relinquimus, prout ex Autore *Cosri* etiam *Hottingerus* refert *Hist. Or. l. c. 8. de Fambuschar, Roani & Zegrith*, qui fuerint ante Adamum, quodque *Fambuschar Magister fuerit primi hominis*. Verum ad imaginem Dei creatus Adam haudquaquam indiguit Magistro.

§. 2. Nec *Weigeliani* intactum reliquere eundem articulum; quorum Antesignanus his omnino usus est verbis im Gulden-Griff cap. 1. 8: *Der Mensch hat die ewige Seele durch das Einblasen von Gott/ samt dem H. Geist/ der halben lieget auch die himlische Weisheit in ihm/ haud dubie per sapientiam primi hominis intelligens illam adeo jaectatam lucem substantialem, homini primo collatam & inexistentem. Vid. B. D. Beierus Coll. Doctr. Quacker. & Protest. cap. V. Thes. 3.* Succenturiantur *Böhmistæ*, monstrosam Dei imaginem prodigiosumq; hominem integrum nobis repræsentantes. Verba *Jacobi Böhmii* ex *Aurora* & aliis ejusdem libris producti *B. D. Pfeifferus* in der gerechten Sache p. 171: *Siehe/ die ganze Heilige Dreyfältigkeit hat mit ihrem Willen ein Corpus oder Bilde aus sich selbst zusammen figuriret/ gleich einem kleinen Gott/ aber nicht also harte ausgehend/ als die ganze Trinität/ doch etlichermaßen nach der Creaturen Größe. Specialius p. 174: Die Seele war der Wurm/ aus Gottes des Vaters ewigem Willen erhohren/ urständig aus Gott von Ewigkeit. Idem vult ac docet, der Leib sey gewesen ein*

ein Englischer Krafft-Leib / der keine Zähne und Därmer ge-
 habt / dann solcher Gestalt gehöre nicht in die Heilige Drey-
 faltigkeit: Item, der Mensch seye vor dem Fall Mann und
 Weib zugleich gewesen / als beydes in einer Person. Item,
 Eva sey nicht nur aus der Rippen Adams / sondern auch
 aus dem halben Kreuz-Knochen seines Kopffs gemacht. p. 174.
 & seq. O inaudita vero & cum nostro dicto nunquam concilia-
 bilia spirituum phantasticorum ἀνομοία, quæ quidem apud vi-
 ros, ejusmodi novitàatum pruriginosarum & affaniarum impa-
 tientes, duntaxat recitasse, nihil nisi eadem simul refutasse est.
 Refer huc, si lubet, quæ de præexistentia animarum ex sapientia,
 bonitate, aliisque attributis DEI resultante, & in singulorum ho-
 minum materia individuante fundata *Henricus Morus* somniat,
 refutata à *B. D. Alberti* in *additamentis Kromayerianis* p. 597. sq.

§. 3. Præterea *Osandrifia*, Origenem æmulati, sincerita-
 tem ejusdem articuli turbare studuerunt, contententes Ada-
 mum ab initio ad imaginem Filii DEI incarnandi sive Christi
 hominis (ad similitudinem quippe formæ humanæ naturæ
 Christi, in mente divina præconceptæ) conditum fuisse. Cau-
 santur *¶* illud Paulinum *Col. 1. 15. ubi Christus dicatur εἰκὼν Θεῶ
 ἀόρατου*. Sed tenendum, isthanc denominationem τῆς εἰκόνος
 Θεῶ haudquaquam in præsentī loco tribui & assignari Christo
 qua Humanam; verum solummodo qua Divinam Naturam, ut
 pote secundum quam, caractere insignitam hypostatico, est ὁμο-
 λογία *¶* imago Patris & splendor gloriæ ejus. Cæterum Humana
 ejus Natura ipsa est ad imaginem DEI creata, & divinam Majesta-
 tem non ἐκείνουσ ἔχει, verum per communicationem accepit.
 Patet itaque nullitas consequentiæ: *Christus est imago DEI in-
 visibilis: Ergo homo est ad ejusdem, qua incarnandi aut qua ho-
 minis, imaginem creatus.* Excipiunt *¶* λόγον jam esse εἰσαγωγον,
 ἀεὶ, non tantum qua λόγον, sed & qua εἰσαγωγον; *Vini* clarius?
 non modo qua divinam; sed & humanam naturam esse Dei ima-
 ginem. Regero enim, sufficere, quod tum *Filius DEI*, cum homo

primitus conderetur, nondum fuerit *ἔσραφκ* ; quodque decretum de hominis creatione, in Disto nostro Classico descriptum, nihil quicquam de Filii DEI incarnatione habeat ascriptum. Non certe ait h. I. DEVS Pater, cum Filio & Spiritu S. loquens : *Faciamus hominem ad imaginem tuam, o Fili incarnande; sed nostram.*

§. 4. Instant 1) *ex nostra sententia in subsidium emergere porissima, quod non Adamus ad imaginem Christi Filii DEI; verum Filius Dei ad imaginem Adami sit factus.* Verum apte dissectat hunc nodum duriorem B. Calovius ap. B. Quensied. *System. p. 2. pag. 22.* Adam fuit imago Filii DEI; sed non Filii Dei incarnandi, aut humanæ naturæ Christi. DEI Filius autem non potest dici ad Adami imaginem factus : quia, etiamsi similis, quantum ad humanam naturam, Adamo integro dici possit, salva sua excellentia; non tamen iustitia & sanctitas expressa in ipso est ab Adamo; quod ad id requiritur, ut quid sit alterius imago. Neque enim Christus vi benedictionis ante lapsum Adami factæ Gen. I, 28. genitus est; sed ex œconomia singulari, & vi promissionis post lapsum factæ Gen. III, 15. nec naturalis propagationis lege, sed supernaturali Spiritus Sancti virtute, Luc. I, 35. Ideo non terrenus homo, sed cœlestis fuit. I. Cor. XV, v. 47. Urgent 7) *Christum vocari δευτερον ἀνθρώπων, secundum Adamum I. Cor. XV. 45. sic ergo primum Adamum ad imaginem ejusdem incarnandi fuisse productum.* Invertimus autem ratiocinium, dicendo, si creationem Adami præcessisset idea vel forma humanæ naturæ Christi, in mente divina præconcepta, ad cujus similitudinem Adamus creatus fuerit, Christum *πρωτον* potius *ἀνθρώπων* seu primum Adamum fuisse salutandum, quam secundum.

§. 5. 7) Addunt, *electos appellari conformes imagini Filii DEI, Rom. VIII, 29. eorumq; corpora aliquando conformia fore glorioso ejusdem corpori, Phil. III, 21.* Reponimus autem, *συμμορφίαν* isthanc non ad incarnationem Christi, neque ad creationem homi-

hominis, de qua in præfenti sermo est; verum ad divinam prædestinationem ad calamitatum, piis in bonum cedentium, perpeffionem & futuram glorificationem spectare. Quod enim ad incarnationem attinet, hoc sensu nos non Christo; sed Christus nobis similis factus est Hebr. II, 14. accipiens *μορφὴν δούλου* Phil. II. 7. idque *ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἀμαρτίας*, Rom. VIII. 3. Quod autem ad creationem, nullibi dicitur in Scriptura, hominem creatum esse *κατὰ τὸν υἱόν*, secundum Filium, sed *κατὰ τὸν Θεόν*, secundum Deum. *Quæst. l. c.* Quod glorificationem denique concernit, ea diversitas idem est a decreto creationis in Dico nostro promulgato, neque probat, corpus hominis ejusmodi exemplar fuisse, quod ad imitationem corporis Christi fuerit productum. Ecqui enim post lapsum, cum imago DEI deperderetur, hoc pacto membra hominis corpora remansissent?

§. 6. Concludunt γ) 1. Cor. XI. 7. *virum dici εἰκόνα καὶ δοξαῖαν Θεοῦ*, Christum autem esse hunc virum. Sed dicimus in isto versiculo nihil de eo haberi, quod Adam ab initio conditus sit ad imaginem Humanæ Christi Naturæ. Id quod tamen erat probandum. Quando igitur existimat B. Kromayer. *Theol. Posit. Polem. pag. 223.* propositionem illam: *Homo conditus est ad imaginem DEI* respicere ad Filium DEI unigenitum, quem qualitatibus perfectione retulerit primus homo; id non nisi in sensu demum porismatico sive accommodatio capendum probandumve reor. Neque enim evinci potest, vocabulum *εἰκὼν* in sensu propositionis literali *ὑποστατικῶς* sive personaliter, de secunda nempe divinitatis Persona, accipi. Neque etiam Scriptura, ceu dictum est, ullibi docet, hominem esse creatum *κατὰ τὸν υἱόν*, sed *κατὰ τὸν Θεόν*. Sed esto. Consequentia firmo stertalo: *Adam conditus est ad imaginem DEI. E. etiam conditus est ad imaginem Filii Dei*; inde tamen nullatenus de jure elicias, *quod sit conditus ad imaginem Humana Naturæ, in tempore a Filio DEI assumendæ*; id quod tamen sibi potissimum voluit, essentialem

ac personalem Christi iustitiam, per quam in nobis habitantem justificemur, inde exsculpturus *Osfander*.

§. 7. *Flaciani* porro, suarum hypotheson tenaces (conf. *Flacium* ipsum *Clav. part. 2. p. m. 369.*) turpiter hunc lancinarunt articulum, imaginem DEI, specialiter & primario sic dictam, esse ipsam hominis substantiam, docendo. Neu sine ratione errasse viderentur, his obduxere tradita sua lenociniis: *Et hominis substantia est corrupta per lapsum, sequitur, quod imago DEI fuerit substantia hominis ante lapsum.* A. E. Prius confirmari videtur ex variis Lutheri phrasibus, quando veritus non est dicere: *Tua natiuitas, tua natura, tota tua substantia est peccatum.* Idem *Comm. in Gen. 3.* statuit, peccatum esse de essentia hominis; & *Enarr. in Ps. LI. factum in utero peccatum esse.* Vid. *Gesner. Diss. 3. pro Lib. Concord. p. m. 79. 80.* unde Canticum Spenglerianum: *Durch Adams Fall ist ganz verderbt menschlich Natur und Wesen.* Consequentia indeliquet, quoniam imago DEI per lapsum fuit corrupta. Verum in aprico est responsio, limitando Majorem: Si hominis substantia est corrupta per lapsum *in se & formaliter*; tum sequitur imaginem DEI fuisse substantiam hominis ante lapsum. Ita vero negatur subsumptum. Etenim si tanquam verum id supponitur, quod substantia hominis *in se & formaliter* sit corrupta; tum supponitur id, quod erat in principio. Quod attinet ad phrasin in Canticis, eam perinde, ac reliquas hyperbolas & *αυρολογίας* B. Lutheri *D. Jacobus Andrea* in *Colloquio Lindaviensi*, anno 1575. contra *Flacianos* *Rupium* & *Schefflerum* habito, nec non *Gesnerus* l. c. & alii, dextre interpretati sunt, statuendo, quod ibi *vocabulum essentia* sumatur *εὐωνόως*, non ut est in *pradicamento substantia*, sed *qualitatis*, ac significet *naturalem substantia conditionem*. Ita totam oculi substantiam dicimus corruptam, cui tamen facultas videndi solum adempta est. Substantia quippe oculi corrupta est, non absolute, neque *in se & formaliter*; verum secundum quid, videlicet quoad corruptam, quæ antea ipsi plenissime

sine inhæserat, videndi facultatem. Nihilofecius, ubi linea recta tota incurvatur sive curva redditur, vere quispiam affirmaverit, totam lineam a naturali rectitudine, quam habebat, esse corruptam: quamvis interim de essentia lineæ nihil decesserit.

S. 8. 3) *Imago DEI aut fuit extrinsecum aliquod accidens, aut ipsa hominis substantia. Atqui non illud: E. hoc erit agnoscendum.* Resp. per instantiam: Docilitas neque extrinsecum aliquod accidens, nec tamen ipsa hominis substantia; verum intime inhærens perfectio est. Ergo datur tertium; & sic Major haud legitime disjungit. Non certe dicimus cum *Synergistis & Scholasticis*, imaginem DEI externum tantum accidens aut ornamentum; sed existimamus, illam fuisse interiorum virium *ὁλοκληρίαν*, totiusque naturæ humanæ concreatam perfectionem & rectitudinem, quæ ad intrinsicam ejus integritatem potissimum pertinuerit, & cujus ablatio horribiliter naturam depravarit, iræque DEI ac æternæ damnationis, remanente interim ipsa hominis substantia, constituerit ream. 1) *Si mens ipsa sive essentia hominis est renovanda, uti est Eph. IV. 23 sequitur, imaginem DEI esse ipsam hominis essentiam.* Resp. propositionem isthanc committere fallaciam a dicto secundum quid ad dictum simpliciter. Nimirum si mens *ἀπλῶς* esset renovanda; at hoc non affirmat ibidem Divus Apostolus: Verum jubet renovari mentem *κατὰ τὴν*, secundum spiritum; & subsequente v. 24. statim explicat, quidnam per renovationem intelligi velit, nempe novarum qualitarum instaurationem; quarum duas exprimit, justitiam & sanctitatem. Vid. B. Himmel. γυνῶντι σεαυτὸν §. 99. 100. & adde cumprimis B. Hutterum nostrum in *Locis Theol. Majoribus* p. m. 302. & seq.

S. 9. 7) *Sed imago DEI atq. originalis justitia dat integro homini certum ac determinatum esse. E. est ipsa ejus substantia.* Resp. dist. inter esse hominis absolutum & substantiale, quod

alii vocant *esse existentia*; & *modificatum atque accidentale*, quod alii appellant *esse in-existentia*. Propositio vera est non de illo; at duntaxat de hoc. Ita doctrina dat homini docto certum ac determinatum esse, sive est forma hominis docti, quatenus doctus est: nec tamen ideo doctrina est ipsa hominis docti substantia. *Ευδηλον. ¶*) Sed alius est homo *Physicus*, alius *Theologicus*. Non illius, sed hujus substantia fuit imago Dei. Respondetur, alium qua substantiam ipsammet esse hominem *Physicum*, alium vero hominem *Theologicum*, nondum probatum est. Qua statum alius esse potest, qua substantiam non item. Addo, *Flacium* l. c. p. 370. & seq. ita sese declarasse, ut per substantiam intelligi vellet ipsam hominis formam substantialem ipsamque animam rationalem; quæ hominis *Physici* utique consideratio est. Hanc ipsam *Flacii* declarationem, utut in aliis moderatior sui sequacibus sit visus, reddit suspectiorem ista similitudo, qua horrendam substantiæ formalis inversionem talem, aut etiam multo tetriorem esse reputavit, ac si ex aurea imagine puellæ aut juvenis refusa faceres vivam imaginem alicujus horribilis *Draconis*, aut alterius horrendæ belluæ; idque non sine etiam ipsius materiæ corruptione l. c. ¶) *Natura recta & integra est ipsa hominis substantia. A. imago DEI est natura recta. E.* Respondetur, argumentum hoc incedere quatuor pedibus; quandoquidem terminus *natura* in majore *constitutive*, in minore autem *perfective & inhesive* accipitur. Absque quo si foret, ipsa minor esset falsa. Etenim ceu rectitudo lineæ non est linea ipsa; ita nec rectitudo & perfectio naturæ est natura ipsa. ¶) *Condidit autem DEUS hominem ad imaginem suam, non tantum ad ejus accidentia. E. Ipsa etiam hujus substantia, ipsa anima, ipsumque corpus est imago DEI. R. (α)* Percepimus ante, quod Paulus imaginem DEI per accidentia describat; & hac de causa negamus, in antecedente inter imaginem DEI & ejus accidentia oppositionem recte institui. (β) Si imago DEI ab adversa parte accipitur *ἀνύψως* sive improprio sensu; prout nonnulli animam hominis

minis ipsam, ejusque facultates (in quibus *Sēa* quædam exprimit, & exemplar quoddam divinitatis est) imaginem DEI appellarunt; cum vero status controversiæ minus dextre observatur. Quæritur enim h. l. de imagine DEI proprie sumta; qua ratione si quis asserat, corpoream hominis substantiam Deum repræsentare, Anthropomorphitarum renovare errorem is videtur. Vid. *Himmel. ibid. §. 102.* apud quem plura invenies, hanc in rem excussa.

§. 10. Depravant ac pervertunt tandem hunc articulum, idq; eo, ut alios postmodo de P. O. & libero arbitrio tanto facilius depravent ac pervertant, Adversarii Pontificii, quorum os *Bellarminus Tom. IV. Controv. lib. de gratia primi hominis cap. 5.* Romanæ Ecclesiæ placita sic eloquitur: *Sciendum est primo, hominem naturaliter constare ex carne & spiritu, & ideo partim cum bestiis habere propensionem quandam ad bonum corporale & sensibile, in quod fertur per appetitum sensitivum: ratione spiritus & communionis cum Angelis habere propensionem ad bonum spirituale & intelligibile, in quod fertur per intelligentiam & voluntatem: ex his autem diversis vel contrariis propensionibus existere in uno eodemq; homine pugnam quandam, & ex ea pugna ingentem bene agendi difficultatem, dum una propensio alterā impedit. Sciendum secundo, divinam providentiam initio creationis, ut remedium adhiberet huic morbo seu languori natura humane, qui ex conditione materie oriebatur, addidisse homini donum quoddam insigne, justitiam videlicet originalem, qua veluti aureo freno pars inferior parte superiori & pars superior Deo facile subiecta contineretur: sic autem subiectam fuisse carnem spiritui, ut non posset ipse invito moveri, neq; ei rebellis fieri, nisi ipse fieret rebellis Deo: in potestate tamen spiritus fuisse, rebellem Deo fieri & non fieri. Quare non magis differt status hominis post lapsum Adæ a statu ejusdem in puris naturalibus, quam differat spoliatus a nudo; neq; deterior est humana natura, si culpā originalem detrahās; neq; magis ignorantia & infirmitate laborat, quam esset & laboraret in puris natura.*

turalibus condita. Proinde corruptio natura non ex alicujus doni naturalis carentia, neq. ex alicujus mala qualitatis accessu, sed ex sola doni supernaturalis ob Ada peccatum amissione profluxit.

§. II. Enimvero quam certum est, primum hominem eo momento, quo creatus est integer, fuisse etiam integrum, fuisse rectum, fuisse valde bonum, ita, ut ipsi concrearetur imago DEI; & primo contra momento, quo sese voluntarie corrupit, fuisse corruptum, ita ut quicquid ex ipso carnaliter nasceretur, caro foret: tam certum etiam est, nullum unquam hominem in statu purorum naturalium extitisse. Atque ob id cordatiores Theologi, quorum vestigia nunc pressius calcamus, dudum ex verbo DEI evicerunt, statum purorum naturalium tantummodo ens rationis appellari debere; & nihil esse aliud, quam fœtum e Scholasticorum cerebellis exclusum. Quid opus est verbis? Fingitur, Adamum integrum naturaliter constituisse ex carne & spiritu, ejusdemque naturam in se conditam fuisse cum quodam languore & virium rebellionem, quæ ex contrariis propensionibus originem traheret, ita, ut caro subinde spiritui repugnaret. Fingitur, concupiscentiam esse homini naturalem, & quidem non ut aliquid bonum; sed ut vitium naturæ: non ex intentione Conditoris, sed ex conditione materiæ. Fingitur tandem, DEVM, ne rebellio ista virium in statu innocentiae erumperet in actum, addidisse supernaturale donum justitiæ, qua coerceretur; donoque illo per lapsum deperdito naturam non esse corruptam; sed tantum rebellionem virium concreatam in actum perductam. Vid. *B. D. Gisenii Papiſmum pag. 601. & sequ.*

§. 12. Et vero quid sibi vult ista rebellio *ἡ ἀναρχία* hominis integri, quid pugna cum semetipso, condita sine intentione conditoris? Manichæismum certe sapit hæc Cardinalis hypothesis. A quonam enim, obsecro, principio trahit originem? Si non a bono; igitur a malo: Aut si a bono, ecqui ergo sine intentione ejusdem? Aut si ex conditione materiæ: Unde ergo materia?

teria? Anne non a bono? An ergo Deum concupiscentiæ carnis adversus spiritum esse causam existimabimus? Ablit. Neq; enim est DEVS iniquitatem volens; multo minus creans. Adde, si hæc reluctatio ad statum naturæ puræ attineret, & in illo statu semper maneret, utut succederet naturæ integritas & corruptio, utut ejusdem institutio, destitutio, restitutio & glorificatio sibi invicem surrogarentur; hoc quidem certe pacto alteram in cœlis vitam, ad quam omnes tendimus, haudquaquam fore perfecte beatam. Etenim reluctancia ista & rebellio inferioris facultatis contra superiorem, appetitus sensitivi contra rationem, ex conditione materiæ beatæ cœlitibus etiamnum inhæreret. Verum hoc esse impense absolum ecquis obsecro non videt? E. & illud.

§. 13. Argumentum potissimum, quo errorem tam insignem palliare satagunt Bellarminus aliique Pontificii, desumitur a concupiscentia pomi vetiti; quam *αρωρομήτης* Eva in sese conceperit. Et quidem certe verba hæc sunt clara Gen. III, 6. *Cum igitur videretur mulieri, bonum esse fructum arboris illius in cibum. & gratissimum esse illum oculis, ac desiderabilem esse arboris fructum ad habendam intelligentiam, accepit de fructu ejus & comedit; etiamq; dedit viro suo, qui comedit.* Ista, inquirunt, concupiscentia aut fuit a DEO, aut a pomo vetito, aut ab affatu serpentis; aut a puris naturalibus remoto dono supernaturali. Non a Deo; siquidem hic ita statueretur causa peccari. Neq; a pomo: Ecquidem id, quod in se bonum erat, malam sui concupiscentiam excitaret? Neque ab affatu serpentis: Ecquidem protoplasti, tanta sapientia pradii, ab animalculo seducerentur? Restat, ut a puris naturalibus ortam fuisse nobis persuadeamus.

§. 14. Enimvero dudum a Nostriis hæc Bellarmini arma & spicula gladio verbi elisa discussaque novimus. Ut enim statum controversiæ rite informato fallacia plurium quæstionum devitaretur, hæud abs re distinxerunt ante omnia nonnulli inter hominem integrum, labentem, & lapsum; & iidemque non

de integro ut tali; nec de lapso, ut tali: verum de labente homine, seu mavis, de lapsu Evæ & Adami, prout in fieri consideratur, in præsentia quæri animadverterunt. Quid multa? Hic sane concupiscentiæ pomi vetiti causas partim insufficienter recenset, partim male removet Bellarminus; ut adeo necesse non sit a puris naturalibus eandem accerere. Insufficienter, inquam; siquidum ad *serpentis affatum* debebant addi *Diaboli seductio & hominis consensio, in libertatis concreata ac propria voluntario abusu consistens*. Diabolus certe tunc, cum Eva concupisceret, suggestit & inspiravit pravitatem in cor ipsius: Nec frustra. Eva enim tunc consensit; Eva tunc libertate propria & primitus concreata sic abusa est, ut Diabolo pellicenti magis crederet, magisque suffragaretur ac pareret, quam DEO prohibenti: Eva tunc sponte a DEO ad Diabolum sese avertit, atq; ita DEO ad iram provocato justèque permittente harmoniam virium animæ in natura divinitus condita destruxit.

§. 15. Præterea male removet Cardinalis. Affatus enim serpentis non ita ruditer & crude inspiciendus erat, tanquam ab animalculo isto solo Protoplasti, tanta sapientia præditi, seducerentur. Ecquis nimirum erat antiquus iste coluber? *Satanas* erat, *totum mundum seducens* Apoc. XII, 9. Verum utique ac naturalem serpentem conspicebat Eva; utpote cum animalibus agri cæteris collatum, & vere punitum Gen. III, 14. Sed tamen eundem haud licet existimare fuisse tum solitarium, aut solitarie præsentem, verum obsessum seu ἐνεργήμενον a Diabolo; utpote συλλογιστικῶς locuto, καὶ ὡς διλογιστικῶς, Evam nempe decipiente ac divinitus punito, vers. 15. Ut autem totum aliquod σῶμα, ex Diabolo & serpente constans, esset illud, quod cum Eva loqueretur; solus tamen serpens nominatur, quia sermo instituitur καὶ δοξάν, Evaque adeo nihil vidit præter serpentem, qui fuit personatus & quasi visibile os Diaboli, in illo latentis, non aliter, ac si is qui in comœdia repræsentat Regem, Rex appellaretur. *Ecquis autem, inquis, Eva, tanta sapientia prædi-*

ta (adeo simplex enim haud fuit, ut butaret, pruta loqui,) *vel a Satana, qui delitesceret sub serpente, potuit decipi?* Resp. Sufficit, quod Eva per serpentis istius *παραγίαν* 2. Cor. XI, 3. (haud dubie ita, uti de Corinthiis, aliisve Evæ filiis ibi subsumit Apostolus *ἵνα φθάρῃ τὰ νοήματα αὐτῆς διὰ τοῦ ἁπλοῦτος ἡς εἰς τὸ θεόν, ut corrumperentur cogitationes ejusdem, degenerarentq; ac desciscerent a simplicitate erga Deum*) ἐζηπατήθη: quodque sese decipi passa voluntarie defecit a DEO, atque ita appetiit divinitatem, seu mayis, cum Apostolo denuè loquar, *ἀπαγορεύω ἡγήσασθε τοῦ εἶναι ἰσα θεῶν*, h. est raptò pomò vetito *rapere* voluit *aequalitatem DEI*, Phil. II, 6.

§. 16. Quanto major itaque fuit Evæ sapientia, tanto enormius peccavit. Utiq; fuit in ipsa *Πίγνωσις*, scientia & sapientia, non tantum concreta, Col. III, 10. verum etiam concretæ superaddita seu revelata, quandoquidem apertissimis verbis edixerat Creator Gen. II, 17. *Quicumq; die comederis ab illa arbore, morte morieris.* Hac utraque tam concreta, quam revelata scientia Eva abutens, tanto, inquam, gravius peccavit, divinam nempe revelationem posthabendo, ac Diabolo, serpenti antiquo & personato, magis credendo, quam Creatori DEO. Id quod veluti ex verbo DEI certo cognitum habemus; ita conjecturam eruditorum suo relinquimus loco, quam attulit B. D. Polycarpus Lyserus, in Adamo p. 227. ajens: *Eva, que naturas noverat, sciebat serpentem naturaliter loqui non posse. Mirata igitur, qui fieret, quod serpens loqueretur, cogitavit, subesse aliquid peculiare, præternaturale quippiam & prorsus divinum; maxime cum de divinis rebus loqui incipere. Scrivit enim Eva aliquid de spiritibus, de Angelis qui propiores sint DEO. Judicavit itaque, (perverte contra conscientiam, ceu jam percepimus,) peculiarem hanc esse DEI revelationem. Hoc decepit ipsam, ut ausciliaret. Quorsum tendunt recentiores quidam, deceptorem Evæ Satanam, transformantem se in Angelum lucis, 2. Cor. XI, 3, 14. inspicere, & ad nomen Seraphim, quo tam*
Ange.

Angeli, quam serpentes lucidi insigniantur, attendere jubentes.

§. 17. Frustra excipis pro Bellarmino, aliisque Papistis ac Papizantibus, verba, quæ §. 12. ex Gen. 111. 6. *stitimus, concupiscentiam pomi vetiti in prima Matre, & consequenter in Adamo fomitem aliquem internum arguere, eundemque jamdum in ipso integritatis statu presentem; absq̃ quo si fuisset, suasionem Satana concepissent, ipsæve locum dedissent, nedum suggestioni ac tentationi ejusdem succubissent.* Hic ergo nullus esse potuit alius, quam *pures in naturalium fomes.* Resp. enim, supponi hic tanquam certum atque probatum, quod tamen minime omnium probatum est; quod nempe ἔσωθεν seu ab aliquo fomite interno primitus tentati fuerint Protoplasti. Post lapsum quidem certe id ita fit, ut *propria, ut sua quisq̃, concupiscentiâ ἐξελκόμεν καὶ διλεαζόμεν* tentetur Jac. I, 14. Ante lapsum vero ejusmodi vitiosas carnis illecebras affuisse, & infuisse Protoplastis, strepitumve malorum affectuum rationi adversantium ἔσωθεν ab intra etiam tunc, cum laberentur, eosdem infestasse dum hic affirmant Pontificii, næ! id ipsum manifeste petunt, quod erat in principio.

§. 18. Ita vero sese res habet. Ἐξωθεν primitus tentam fuisse Evam, verba textum allegatum antecedentia clare docent, nempe verl. 4. & 5: ubi serpens ait: *Non utiq̃, moriemini; Novit enim DEVS, quo die comederitis ex ea arbore, apertum iri oculos vestros, & vos fore sicut DEVS.* Huic igitur super divinitate consequenda formato sophismati dum patulas aures sponte applicuit Eva; non illecebris certe internis, verum potius externis adducta liberam obsequendi his suasionibus, & non obsequendi, potentiam habuit. Eo ipso autem dum habuit, eandem ad obsequendum voluntarie determinavit (perinde, ac ille, qui fenestram aperit, eam, quam antea habebat facultatem aperiendi & non aperiendi, eo ipso, dum aperit, ad aperiendum determinat) atque adeo per objectum istud ipsum
exter-

externum, simulac sese ad id libere determinaverat, deducta, e vestigio seducta & prolapsa fuit ad corruptionem omnium animæ suæ facultatum, maxime intellectus voluntatisque (perinde, ac si quis, fenestram patefaciens, aërem venenatum in conclave intromittit) Simulac enim apateticum Satanæ Syllogismum in cor intromiserat, & intellectu approbaverat suo: simulac intellectus voluntati Θεομορφίαν tanquam bonum apprensens repræsentaverat, & voluntas ejus voluntati Satanicæ quam liberrime fuerat obsecuta; ecce! post idum hunc demum a Satana infictum, & infelicitè exceptum natura scuaiari incipit; Ecce! forinsecus admissum & sponte assumptum venenum totam naturam inficit; Ecce! pravitatis diabolicæ & externæ effectus, interna etiam pravitas, imo mors ipsa εἰσελευσαμένη εἰς τὸν κόσμον est præsto: mox pedes accedunt, manus decerpunt, dentes pruriunt, os comedit, guttur oblectatur & deglutit, venter suscipit, lingua Adamo commendat: sicque tota massa inficitur, ut nihil incorrupti maneat in tota Eva. Hic processus, ut ita dicam, istius moralitatis fuit: sic a natura integra voluntarie attracta; sic contracta δόστέρησις καὶ ζήμεισις, sic introducta χείρωσις & apostasia a Creatore, sic Protoplastorum voluntas a Deo aversa, ad Diabolum conversa & hostis Dei facta est. Verbo: Uti secundus Adam Christus non ἔσωθεν a Satana, verum ἐξωθεν tentatus fuit: Ita etiam primus. Ille victor; hic victus. Evolve super hætenus dictis præter alios numero pene innumeros D. Müllerum *Arheism. devict. pag. 270. & seqq.* D. Pfeifferum *Dub. Vexat. pag. 21. 22. & meam de Pseud-Adamo Socinianorum, hic itidem papizantium, pag. 15. & 23.*

§. 19. Ruente igitur purorum naturalium figmento, cætera, quæ superstruuntur, iidem non ruere non possunt; maxime vetus istud Pontificiorum εἰκασμα, quod imago Dei in primo homine donum aliquod supernaturale, externum, purisq; naturalibus superadditū fuerit, quo amisso naturalia tamen manserint integra, liberum hominis arbitrium non sit amissum extinctumve,

ac ipsum peccatum originis tantum in privatione justitiæ originæ
 lis consistat; & B. O. vitæ æternæ meritoria ab hominibus fieri pos-
 sunt. Ita vero error errorem extrudit: Ita, dato uno absurdo, se-
 quuntur plura: Ita postmodum derogatur gratiæ regenerationis,
 justificationis, sanctificationis, redemptionis & salvationis; si ar-
 ticulus de imagine divina non fuerit traditus verbo DEI conformiter.
 Repeto, quæ jamdum innui: Subruto purorum natura-
 lialium statu, supernaturalitas externa imaginis divinæ non
 potest non cadere. Et argumenta certe, quibus eam probare
 annuntur Adversarii, parum faciunt ad rem. Ut stringam
 potiora, *Psalmus octavus* v. 5. *Quid est homo &c. gloria & honore
 coronasti eum*; non de homine *ἄνθρωπος*, verum *θεοῦ εἰκὼν* agit,
 teste omni exceptione majore Apostolo *I. Cor. XV, 27. Eph. I,
 22. Hebr. II, 9. Pulvis Gen. III, 19.* non intelligitur *de terra be-
 nedicta*, qualis ante lapsum fuit, & de qua in præsenri contro-
 vertimur; verum *de maledicta*, cujusmodi post lapsum extat.
Psalmus XLIX, 21. Homo, cum in honore esset &c. itidem non lo-
 quitur de homine integro; sed lapso. Tandem exemplum si-
 ve parabola *de homine in latrones incidente* non qua scopum prin-
 cipalem (vid. *B. Damh. Mem. Evangel. in Dom. XIII. Trinit.*)
 sed accommodatitium modo & porismaticum amissionem ima-
 ginis divinæ representat.

§. 20. Argumenta Bellarmini secundaria, quibus l. c. ad-
 struere laborat suorum hypothesin, equidem ad quatuor pot-
 tissimum capita revocabo. Primum sumit a partibus inter se
 pugnantibus. *Nam homo, inquit constat ex partibus inter se
 pugnantibus. Ergo pugnantes propensiones sunt naturales. Quare
 per quod primi parentes naturali pugna carnis & spiritus ca-
 ruerunt, id fuit supernaturale donum. Per rectitudinem vero
 originalem caruerunt illa pugna. Ea igitur fuit supernaturale do-
 num.* Responsio est in promptu. Negatur antecedens: negatur re-
 pugnantia partium viriumve in homine integro. Si enim eo
 momento, quo DEVS fecit hominem, fecit eum *ישר* hve re-
 ctum;

ctum; (fecit autem, id arguente ac probante Dicto nostro Clas-
sico) *ἐκ τῶν ἀδωδῶν* est, quod eundem condiderit cum ejus-
modi repugnantia. Alterum petit a peccatis actualibus, per qua
renati non amittant aliquam naturæ proprietatem, sed tamen
donum supernaturale: Ergo etiam per Adami peccatum non esse
aliquid de naturæ proprietate deperditum opinatur. Regerimus,
hoc argumentum non adversari nobis, ut qui imaginem DEI
primo homini non dicimus naturalem consecutive; sed perfe-
ctive, sed subjective & propagative talem. Mansit igitur in A-
damo peccante affectio physica, seu proprietas naturæ, de qua
concludit argumentum; non vero mansit perfectio concreata,
ei subjective inhærens & ad posteros propaganda.

§. 21. Tertium asciscit inde, quod, si I. O. fuerit naturalis,
sequatur, Adamum fuisse naturalem DEI filium. At talis solus est
unigenitus. E. Reponimus, inficiandam esse sequelam. Ad natu-
ralem enim illum DEI Filium, quem Cardinalis allegat, requiritur
ὁμοσία numerica; ad imaginem vero DEI, quæ primo homini
naturalis dicitur, non requiritur, ut sit unius & ejusdem numero
essentiæ cum Deo. Quartum denique sic informat: *Si natura
humana non est creata a DEO sine originali justitia, sequitur,
non esse revocatum mortuum in hanc vitam sine ea. At contras-
rium testantur exempla Lazari & aliorum. Nam cum DEVS
solut propria virtute illos resuscitavit in vitam, non posset a pecca-
ti causa liberari; Si repararet naturam malam, necessario pecca-
ret. Idem enim esset, ac si crearet naturam peccantem.* Re-
sponsi loco dicimus a) consequentiam anteriorem esse ficulne-
am; & ab homine integro ad hominem lapsum perperam inferri.
Non sequitur: *Natura integra non est creata sine I. O. E homo la-
psum non est resuscitatus sine originali justitia.* β) Negamus hanc
in super consequentiam posteriorem: *Si Christus resuscitavit La-
zarum sine I. O. sequitur, quod Christus sit causa peccati.* Neque
enim justitiam originalem statuimus esse homini naturalem con-
stitutive aut consecutive, ita nempe, ut essentiam ejus consti-

tuat, aut ex eadem fluat necessario. Quocirca vel sine ea potuit resuscitari Lazarus. Plura reperies apud *Gisen. l. c. Diss. XLII. p. 613. & seqq.*

§. 22. Cæterum dum *naturalem* dicimus imaginem DEI & iustitiam originalem in primo homine, tenendum, a Bellarmino nobis falso tribui, *quod omnia dona supernaturalia primo homini denegemus.* Agnoscimus enim gratiosam Spiritus Sancti imo totius adorandæ Trinitatis inhabitationem, singularem curæ & providentiæ divinæ fruitionem &c. fuisse in Adamo dona supernaturalia. Interim *non* fuerunt illa *imaginis concreata & pars* (nec sese habuerunt per modum qualitatis concreatæ) sed *consequentiâ* ejusdem; aut *connexa* certe ejusmodi, quæ illustrarunt & confirmarunt cocreatam illam virium omnium perfectionem & integritatem. Etsi igitur tota Trinitas, gratiose habitans renatos homines Joh. XIV, 13. multo magis integros & innocentes habitavit gratiose, illa nimirum inhabitatione hanc in nobis restaurante & innovante: Col. III, 10. Hæc tamen ipsa habitatio non fuit naturæ hominis integri ita penitus infixæ, aut sic comparata, ut etiam vi generationis, vel mediante illa, transisset ad posteros, uti mediante generatione in statu integritatis transisset imago. Id quod annotat cum *D. Joh. Adam. Osiandro Quenst. l. c. p. m. 41.*

MEMORI-
ALE III.)
PANAR-
MONICO-
PRACTI-
CVM.

MEMINERIMVS ERGO, QVID FVERIMVS, QVID
SIMVS, ET QVID FVTVRI; VNDE NIMIRVM
LAPSI, QVORSVM RESTITVTI, ET QVI TAN-
DEM PERFECTA IMAGINIS AMISSÆ RESTAV-
RATIONE CORONANDI SIMVS.

§. I.

PAnormoniam hanc infinitæ Creatoris, Redemptoris & Sanctificatoris nostri misericordiæ unice ferimus acceptam. Unde si quaeritur **N**) *numquid in statu innocentia, per iustitia originalis*

ginalis exercitium potuerimus nobis vitam aeternam promerere? affirmativa quidem placet Bellarmino l. 5. de justif. cap. 12. §. *Contraria*; & Martino in *Christiana & Catholica fide*, pag. 316. & seqq. quippe Protoplastis ante lapsum meritum vitæ æternæ strictè dictæ tribuentibus. Verum negativa sese nobis ob tres potissimum rationes probat, 1.) quia Protoplasti vitam æternam ex longe altiore principio, quam proprio merito, nempe ex divina sui ad imaginem DEI creatione, per quam etiam sufficientes in concreta sua rectitudine & felicitate consistendi vires acceperant, fuissent adepturi: 2.) quia perfecta ipsorum obedientia erat aliquod debitum: quo DEO, ut suo Domino, Creatori & Conservatori plane erant devincti: 3.) quia inter ipsorum obedientiam temporalem & inter beatitudinem æternam nulla dabatur proportio. Ubi ergo deficiunt requisita meriti; ibi deficit meritum ipsum, in rigore ita dictum. Conf. B. Fevrborn. *Syntagm. l. pag. 699.* & B. Dannh. *l. c. pag. 574.*

§. 2. Si quaeritur **¶** *num tantum intersit nostra, cognoscere statum integritatis?* Resp. omnino. Nequid enim de eo repetam, quod jamjam edocui, læsa imaginis divinæ doctrina plura fidei nostræ capita violari; neve conjugii, in Paradiso jamdum instituti, reverentiam ex dictis hæctenus deducam. Potuisset quippe Creator omnia simul producere individua humana, perinde, ac Angelica produxit; verum noluit, & contra decrevit omnium sapientissime, sese per conjunctionem maris & foeminæ genus humanum, & quidem ex uno sanguine, propagaturum. Illud modo nunc devote cogitandum sistimus, quod Adamus nostra fuerit stirps, ex qua pullulamur & succum trahimus rami. Quodsi perstitisset in sua integritate stirps; tantum ad nos redundasset bonum, quantum ex lapsu malum attraximus. Si Rex donat Ministro prædium, omnes ejus posteris hujus doni evadunt participes: Ita nos dominio super creaturas in Adamo donati fuimus. Quod perditum est, inquis, perditum est: frustra itaq; tanto cum studio desideratur. Regero: Instaurandum

tamen est, si volumus salvari, idque ex præscripto Apostolico. Velut ergo, qui margaritam amisit, & ejusdem inveniendæ docetur viam, hanc non negligit, verum summa cum industria investigat & sectatur: Ita nostrarum partium est, meminisse assidue, quid perdiderimus in Adamo; & quia jubemur id quærere; ac docemur id invenire in Christo; viam ad salutarem hanc inventionem non negligere.

§. 3. Si quæritur 1) num imaginem DEI in illo, quod circumgestamus, corpore & ejusdem εὐκρομία videamus esse superstitem? dici potest, imaginem DEI ἀκύβητος & in sensu latiore (si que non formaliter accepta in qualitatibus illis ab Apostolo denominatis ponatur, verum materialiter sumpta etiam ἐρείπια sive rudera, quæ post lapsum tam ex parte animæ, quam corporis remansere, comprehendat) in εὐκρομία illa corporis humani etiamnum conspici. Uti nempe κοινὰ ἐννοιαι, hodiernum in nobis superstites, sunt quasi radii divinæ nobisque concreatæ sapientiæ: Ita etiam ipsamet in utero facta efformatio, progeneratio & symmetria miranda nostri corporis, ad cujus dispositionem ipsa quoque anima, qua esse respectivum considerata, disponitur, Θεὸν quid est, non nisi ab omnipotente Creatore, cujus cum Sapientia maxime congruit, perficibile. Quod dum statuimus, nullatenus pollicem premimus Audæanis sive Anthropomorphitis, qui rationem imaginis DEI in structura & externis lineamentis posuere; aliisve, contententibus, Deum humanam prius assumpsisse formam, & postmodum dixisse: *Faciamus hominem ad imaginem nostram.* Reprobamus nihiloscilicet Ursini & Polani sententiam, autumantium, DEI imaginem in solo animo, nullatenus in corpore humano fuisse conspicuam. B. D. Weinmann. *Instit. Theol. p. 144. & sq.*

§. 4. Si quæritur 2) an non totum hoc universum, quod oculis usurpamus, quodq; ab ornatu suo κόσμος appellamus, possit vocari imago Dei? tum vero affirmativam amplexuris majere ἀκυβητολογία

πολογίᾳ utendum fuerit, quam anterior erat corpore humano. B. quidem *D. Balduinus Cas. Consc. p. m. 71.* posteaquam dixisset *imaginem aequalitatis*, appellans ita Filium DEI, & *imaginem qualitatis*, in qualitatum conformitate cum Deo positam, de qua nunc praecipue ex Dicto nostro agimus; adjicit tamen *imaginem umbratilem* sive *representationis, ad umbrationis, & externa figura*, sicque late loquendo existimat, mundum dici posse imaginem DEI, quatenus ex mundo arguimus DEI potentiam, sapientiam, bonitatem. *Invisibilia enim DEI e creatione mundi conspiciuntur* Rom. I. 22. Si ¶) recoquitur vetus quaesitum, *num forma sanorum verborum vim faciant, qui sanctos etiam Angelos ad imaginem DEI creatos esse dixerint*; B. *Gerhardi* responsio, quam habet *Disp. 1/sagog. L. VII. c. VI. §. 16.* a *B. Calorio in Vindic. fama §. 72.* non improbat. Sed enim distinxerat *B. Gerhardus* inter imaginem DEI ὁλικῶς acceptam, pro omnibus omnino requisitis, in quibus tam principaliter, quam minus principaliter ea consistit; & μερικῶς, pro illis, in quibus primario sita est, negaveratque respectu priori Angelos posse dici ad imaginem DEI conditos; quia essentialia requisita imaginis DEI fuerit *dominium in bruta*; Angeli vero non ad regimen, sed ad ministerium, ratione officii sui ordinarii, creati sint Heb. I, 14. μερικῶς tamen si accipiatur, admiserat, dici posse ad imaginem DEI conditos.

§. 5. Si disquiritur ¶) *num hodieum dubitare fas sit, sexum muliebrem ad imaginem DEI fuisse conditum?* Illam sane dubitationem de re minus dubitabili moveri sentio, adeoque capitibus illis accensendum judico, de quibus omnino non disputandum arbitrat *Aristoteles lib. 1. Topic. cap. 8.* Quemadmodum autem Socinianis possibile non est, solide ex verbo DEI probare, quod imago DEI constiterit duntaxat in domino: Ita ne quidem illud probare ipsis possibile est, quod plane nulla domini particula ceciderit in mulieres in statu innocentiae. Si ¶) certatur, *num possit a nobis sciri, quoniam praesente die*

die perdiderint DEI imaginem Protoplasti? non defunt, qui quadragesimo, nec, qui tertio decimo mundi die id factum putant. Lutheri conjectura dies Sabbathi lapsui assignatur. Exiguum certe intervallum statui integritatis plerique interpretes concedunt: nec certi quid determinari potest. Vid. *Syst. Gotthard. Hist. Eccl. p. 6. 7.* ubi asseritur rectissime, ipsum septimum diem sive septimam temporis partem jure divino etiam ante legem Mosaicam cultui divino fuisse dicatam.

S. 6. Si ¶) ambigitur, num liceat nobis detrahere Protoplastis licentiam vescendi carnibus? praxi quidem hodieoræ illa a carnibus abstinencia parum responderit. Cogitet quis, ait B. D. Lyserus in *Adamo* p. 120. *Hæc certe (Protoplastorum) mensa nimium est vulgaris & frugalis. Nam vesci herbis, radicibus, pomis, pyris, bestiale magis est, quam humanum. Quando DEUS filiis suis parat mensam, æquum foret, ut magis opipare eam institueret, lautius suos tractaret. Debuisset perdices, phasianos, attagenes, carnes ferinas, cum varii generis delictis apposuisse. Hoc enim est genii humani ingenium, ut a DEO data fastidiat & ampliora appetat. Sicuti Judei in deserto murmurant, cum DEUS non satis delicate mensam ipsis pararet. Sed DEUS hoc ipso frugalitatem & temperantiam docere voluit; ut, quia natura paucis est contenta, homines luxum & abundantiam fugiant: siquidem homo non sit conditus, ut edat, bibat, belluetur, lurcetur; sed sufficiat, ipsam ita edere, quo possit vivere. Voluit insuper occurrere sollicitudini victus, ne de eo parando animo angatur, siquidem undiq; occurrerent herbe, nusquam non vel radices, vel fructus arborum inveniri possent. Interim hæc mensa DEI nec vilis fuit, nec aspernanda. Cum enim tum omnia essent perfectissima & VALDE BONA; dubium non est, fuisse cibos jucundissimos & bellissimos, bene olentes, bene sapientes, sanitati & valetudini conducentes, & longo plus succi & virium suppeditantes, quam nunc vel piscium vel volatilium caro præstare possit. Breviter: Unum pomum tum temporis cum gaudio & bona conscientia degu-*

de gustatum melius sapuit, quam nunc omnium myropolarum bellaria & lautitia. Nunc conquirimus & corvehimus unde quag, magno labore, majoribus sumptibus, magno rei familiaris damno, quibus prurienti palato satisfaciamus & appetitum excitemus: tamen vix invenimus, quod cum voluptate percipiamus, imo saepe plus nobis ipsis nocemus, & non tantum pauperiem, sed & morbos nobis variegatis nostris delitiis attrahimus. Tunc unica radix praestantior fuisset his omnibus. Terra enim tum nondum erat maledicta. Hæc Polycarpus Aliis vero probabilius videtur, esum carniū, qui post diluvium demum aperte fuerit enunciatus, jam ante illud (concesso homini in bruta animalia dominio) tacite permissum, ac nullibi exertis vetitum verbis fuisse. Vid. Syst. Goth. loc. cit. pag. 27.

§. 7. Si **D**angeris animo, qui de salute tua certus esse queas, cum ad consummatam imaginis divinae restorationem, & justitiæ inhaerentis perfectionem hac in vita pertingere non possis? Id ita habendum est, certitudinem salutis tuæ non dependere a qualitate Tua, & quidem propria; verum a verbo DEI, cui si firma fiducia adhærescis, idque arctissime tenes; firmam habes DEI promissionem, firmum etiam juramentum; quæ sunt res duæ invariabiles. Sciscitaris ex me, cur DEVS non perfectam imaginis suæ restorationem hac in vita, perfectamque justitiam inhaerentem tibi indulgeat? In promptu responsio est, sufficere, quod in futura vita illam daturus sit. Post lapsum autem nihil viribus tuis, nihil qualitibus propriis, sed omnia infinitæ suæ misericordiæ & merito Filii sui, quod infiniti valoris est, adeoque justitiæ ejusdem imputatæ vult accepta ferri. Tu proinde omni coram ipso gloria destitueris; ipsius vero infinitæ ac meræ omnia debes, quæ in hac & futura vita accipies, gratiæ, cujus nomen gloriosum atque benedictum manet
in secula! Amen!

E

Repe-

Repetitio quarundam thesium, ex LL. Norm-
libus ac Symbolicis excerptarum, & a Novatori-
bus nonnullis impetitarum.

§. 1.

Enthusiasmus inlitus est Adamo & filiis ejus a primo lapsu usque ad finem mundi, ab antiquo Dracone ipsis veneno quodam implantatus & infusus, estque omnium haresium & Papatus & Mahometismi origo, vis, vita & potentia. Art. Schmalc. part. 3. art. 8. p. 333.

§. 2.

Falsum est, Deum in conversione & regeneratione hominis substantiam & essentiam veteris Adami, & precipue animam rationalem, penitus abolere, novamque animæ essentiam ex nihilo in illa conversione & regeneratione creare. Epit. F. C. art. 2. p. 581.

§. 3.

Nullius hominis ratione intelligi potest, quam profunda & tetra sit corruptio natura malum hereditarium. Art. Schmalc. part. 3. art. 1. p. 317. F. C. Decl. Solid. art. 2. p. 639.

§. 4.

Ea, quæ ad efficaciter inchoandam hominis nondum renati conversionem pertinent, nequaquam humanis viribus liberi arbitrii ulla vel minima ex parte ascribimus. Ibid. p. 663.

§. 5.

Homo ante regenerationem ne quidem aliquo modo, aut languide, sese ad gratiam DEI preparare potest. Ibid. p. 655.

§. 6.

Damnamus Donatistas & similes, qui sentiunt, ministerium malorum inutile & inefficax esse. Conf. Aug. art. 8. p. 12.

§. 7. Sacra-

§. 7.

Sacramenta sunt efficacia, etiamsi per malos ministros tractentur; quia ministri funguntur vice Christi, non representant suam personam, juxta illud: Qui vos audit, me audit. Apol. A. C. ad eundem art. p. 155.

§. 8.

Nullus Prophetas, sive Elias sive Eliseus, Spiritum sine Decalogo, sive verbo vocali, accepit. Art. Schmalc. p. 333.

§. 9.

Si quis dicat, Christum, dum ait: Agite penitentiam, & credite Evangelio, complecti etiam fructus penitentiae sive totam novam vitam; non dissentiemus. Apol. A. C. p. 168.

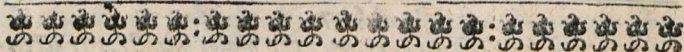
§. 10.

Fidem, renovationem & remissionem peccatorum sequuntur bona opera. Art. Schmalc. p. 336.

§. 11.

Cum dicitur A. C. art. 4. homines gratis justificari propter Christum per fidem, cum credunt, se in gratiam recipi, & peccata remitti propter Christum; tum justificatio & remissio peccatorum non describuntur, ut diversa; verum sistantur potius, ut vocabula sese invicem explicantia; prout etiam conjunguntur in art. 6.

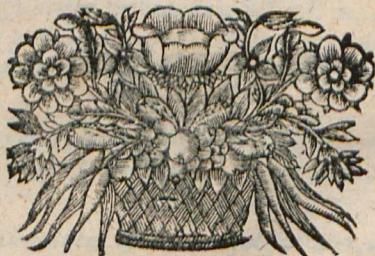

Integri dotes hominis cathedram
 Dum doces ; non est , tibi quod sonoro
 Gratuler plausu : Tua temet ornat
 Candida virtus.

Auguror , dextrum fore Te Ministrum ,
 Vera quem exornet pietas , pique
 Veritas cultûs. Deus hoc superne
 Impleat omen,

*Tam doctrinae quam modestiae no-
 mine commendatissimo Domino
 Respondenti suo gratulabundus
 adjecit*

PRÆSES.

94 A 7345

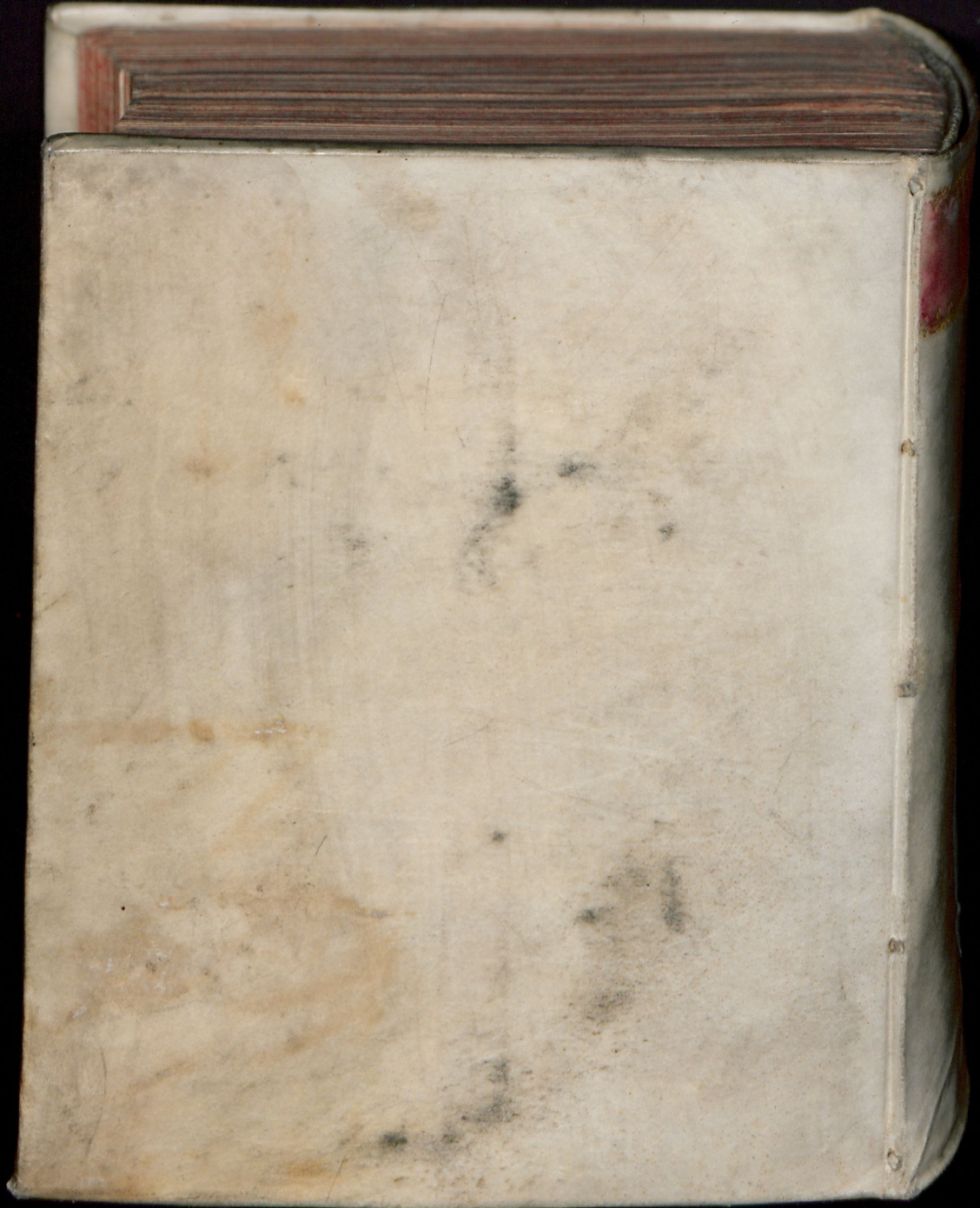

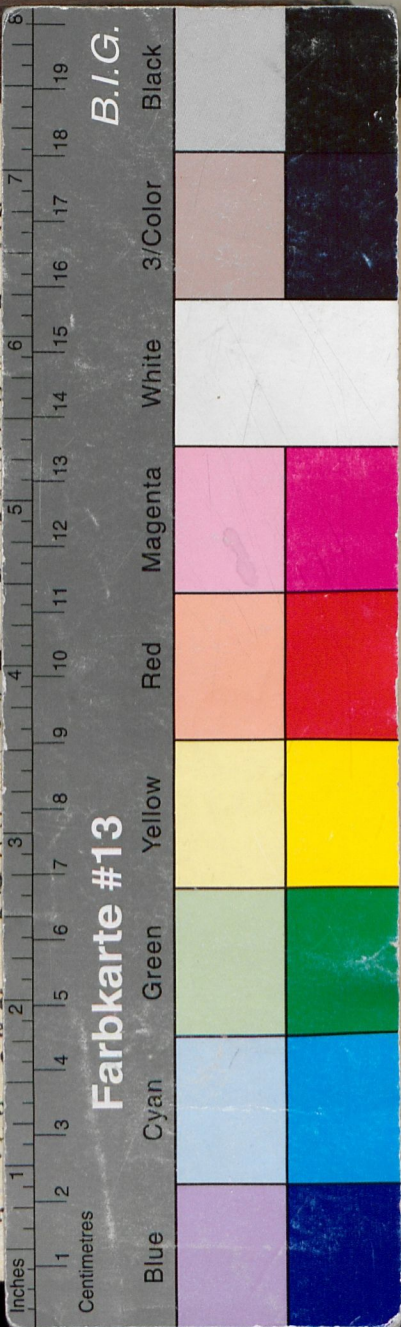
Handwritten mark

94 A 7345

VD 17. HL. 95.

INTEGRITAS ³²
PRIMI HOMINIS ³³

ex Gen. I. 26. 27.
significantius declarata,

⁊
ALTDORFI d. XVI. Febr. MDCCI.

disputata,

PRÆSIDE

CHRISTOPHORO
SONNTAGIO,

SS. Theol. D. P. P. & h. t. Vniversitatis
RECTORE,

⁊

RESPONDENTE

GEORGIO HIERONYMO REINSPER-
GERO,

Happurgo - Norico.

Recudit JODOC. GUILIEL. KOHLESIUS, Universit. Typogr. 1715. ^{a 32}